

ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK TER HOOGTE VAN AXELVAARDEKEN TE WACHTEBEKE (OOST- VLAANDEREN)

NOTA PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 2222

Rapport opgemaakt door: Chantal De Jaeger

Derbystraat 55
9051 Gent

maart 2024

Dossiernr.: 34909.R.01

22.077 (extern)

Projectcode AOE: 2024B401

1.1 BESLUIT

Het verplichte landschappelijk bodemonderzoek bij de archeologienota met ID: 24791 werd in uitgesteld traject uitgevoerd door ABO nv op 4 maart 2024 onder de OE-projectcode 2024B401.

Overall werd een **^Au-horizont** vastgesteld, d.i. een humeus, donker bruingeel zandig pakket met baksteeninclusies dat (sub)recent is opgebracht. Bij in totaal drie van de vijf geadviseerde manuele boringen, namelijk boring 1 t.e.m. 3, kon hieronder met voldoende succes worden doorgeboord tot in de C-horizont. Door de hoge grondwaterstand kon evenwel niet steeds tot 30cm diep in het onverstoorte moedermateriaal worden geboord. Hier werd onder het (sub)recent opgebracht pakket de uiterst humeuze en zwak gleyige **Ap-horizont** aangetroffen waarin baksteenrestjes en overig **postmiddeleeuws materiaal (puin, afval, fragmentje aardwerk)** werd vastgesteld. Nergens werd een aanrijkingshorizont geregistreerd. De Ap-horizont gaat over in het moedermateriaal **zonder of met onbepaald profielontwikkeling. Reductieprocessen** wijzen op een **permanente hoge grondwaterstand**. De top van het moedermateriaal (C-horizont) is duidelijk en gesitueerd bij de substraatovergang van de tardiglaciale/holocene fluviatiele en alluviale sedimenten naar het oudere laat-pleistocene eolisch zand op een diepte van **70 tot 85cm-mv**. Enkel bij boring 3 is de top iets minder diep en werd deze vastgesteld in de gereduceerde horizont vanaf 50cm-mv. Bij de twee andere boringen 4 en 5, t.h.v. de bufferzone langs Axelsvaardeken aan de toegang tot het terrein, werd gestaakt in de **^Au-horizont op ondoordringbare verharding**, wellicht gelinkt aan verharding/nivellering in functie van de toegang tot het landbouwperceel.

Historische kaarten zoals **Ferrariskaart (1777)** vertellen iets meer over de landschappelijke omgeving binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Het **Axelvaardeken**, direct ten westen van het onderzoeksgebied, is een kanaal uit de nieuwe tijd en verwijst nog naar de oudere **Axelsevaart**, die van natuurlijke oorsprong was, direct ten oosten van het onderzoeksgebied was gelegen, en in de postmiddeleeuwse periode geleidelijk aan **verzand** geraakte door de bouw van dijken stroomafwaarts richting Terneuzen. Als het ware “geknepen” tussen de vroegere vaart ten oosten en de huidige vaart ten westen is het terrein bij het oorspronkelijke maaiveld aan de randen verstoord door de vermoedelijke ligging van een onverhard pad in het verleden aan de oostelijke rand (omgeving boorlocatie 1 en 2) enerzijds en de verstoringen bij de aanleg van afgedekte verhardingen aan de westelijke rand (omgeving boorlocatie 4 en 5) anderzijds. De (sub)recent afgedekte Ap-horizont wijst met enkele postmiddeleeuwse inclusies en recenter (bak)steenpuin/afval **op postmiddeleeuwse antropogene activiteiten** en gaat pas **vanaf 50cm-mv** zonder aanrijkingshorizont direct over in het moedermateriaal (ZcP-/ZdP-profielkenmerken).

Aangezien de geplande werken op het onderzoeksgebied (279 m²) een verstorende impact zullen hebben **tot maximum 50cm-mv** in de werkzone rondom het toekomstig pompstation (14m²), is er **geen bijkomende verstoring van het bodemarchief** verwacht in de werkzone rondom het toekomstig pompstation: **enerzijds** heeft het landschappelijk bodemonderzoek uitgewezen dat het **relevante steentijdniveau¹** niet meer intact bewaard is en **anderzijds** is er **evenmin** een reële verwachting voor **eventueel bewaarde én bedreigde sporensites** gezien de aard van de aangetroffen bodemsequentie.

¹ Prehistorisch sitecomplex in alluviale context van de depressie van de Moervaart (IOE-ID 303007) Binnen de vastgestelde archeologische zone van de Moervaartdepressie werden op vele vindplaatsen steentijdartefacten aangetroffen, vaak bij veldprospecties, in een nagenoeg continue ‘keten’ van sites op de noordelijke rand van de depressie, op de duinruggen, zoals deze van Mendonk, en andere hoger gelegen opduikingen in of op de rand van de depressie. Recenter werd via een booronderzoek ook vastgesteld dat ook in de lagere gedeelten van de depressie steentijdvondsten aanwezig zijn (AOE, AZ dossier, Meylemans E. 2016).

Bij gevolg worden op het onderzoeksgebied **geen verdere maatregelen** noodzakelijk geacht en kan het traject archeologisch vooronderzoek hierbij worden stopgezet.